

[Peter Larsen.]

overføres penge fra reservefonden for at dække udgifterne. Grunden til denne misere må altså ligge i selve administrationen, og det kommer da også klart til udtryk, når man — selv de for overformynderiet særlige forhold taget i betragtning — sammenligner dets regnskab med andre pengeinstitutters forvaltningsafdelingers regnskaber. Deraf fremgår det tydeligt, at driften er for dyr, og jeg synes, det er urimeligt, at de umyndige og andre, der har bundet kapital stående her, skal belastes så hårdt. Der er brug for en gennemgribende rationalisering af dette administrationsapparat.

I denne forbindelse vil jeg gerne henstille, om det ikke ville være hensigtsmæssigt at tage overformynderiets eneret til at bestyre disse midler op til revision og tillade, at de enkelte sparekassers forvaltningsafdelinger får adgang til at forvalte sådanne midler. Jeg tror, det ville være en fordel for alle parter, hvis denne mulighed blev åbnet. Selvfølgelig skal pengeinstitutternes forvaltningsafdelinger godkendes til dette formål af ministeren; de skal yde den størst mulige sikkerhed og skal kunne dække eventuelle tab. Adskillige sparekasser har i dag særlige forvaltningsafdelinger med den fornødne juridiske medhjælp, så at de vil være i stand til at løse disse specielle opgaver, under hvilke der ofte vil opstå forskellige juridiske problemer.

Fordelen ved en sådan ordning ville bl. a. være, at der sikkert kunne opnås en højere forrentning, idet sparekasserne ud over den i dag gældende rentesats på 6 pct. i visse tilfælde yderligere kan tillægge en rente på $\frac{1}{4}$ eller $\frac{1}{2}$ pct. Samtidig kunne de håndlagte penge blive på de steder, hvor de er tilvejebragt, hvilket arveladeren og arvingerne utvivlsomt vil hilse med tilfredshed. Disse midler kunne gøre stor nytte i sparekassens udlånsvirksomhed, i stedet for at de nu skal sendes ind til København. Man taler så meget om landsplanlægning. Her kunne der skabes en vægtigt redskab hertil.

Jeg har med interesse set, at det af justitsministeriet i 1954 nedsatte udvalg i den betænkning, der kom i fjor, har peget på, at der bør åbnes adgang for anbringelse af håndlagte midler i et mindre antal banker

og sparekasser, som var godkendt dertil; jeg håber, at denne tanke snart vil blive fulgt op af handling. Selv om disse ofte vanskelige og indviklede juridiske og økonomiske problemer næppe derved bliver løst fuldt ud, er der dog banet vej for en ændring af hele dette system, og jeg tror, det er tiltrængt.

Justitsministeren (Hans Hækkerup): I anledning af det ærede medlems spørgsmål vil jeg gerne oplyse følgende.

Overformynderiet forrenter kapitaler til et samlet beløb på ca. 800 mill. kr. En fjerdedel heraf, knap 200 mill. kr., er massebestyrede midler. Den altovervejende del af disse forrentes med 4 pct. pro anno. At overformynderiet ikke er i stand til at yde en højere rente af massemidlerne, har en særlig baggrund.

Siden oprettelsen af det nuværende overformynderi i 1869 har forrentningen af de massebestyrede midler aldrig været under 4 pct. Også under den anden verdenskrig og i årene umiddelbart derefter, hvor indlånsrenten i de fleste andre pengeinstitutter var meget lav, opretholdt overformynderiet af hensyn til sine kontohavere en rentefod på 4 pct., indtil 1942 endda $4\frac{1}{4}$ pct. Kontohaverne var dengang tilbøjelige til at indsætte deres midler som kontanter i stedet for at købe værdipapirer inden indsættelsen og at lade udtrækningsbeløbene indgå i massen med 4 pct. i forrentning. Samtidig mærkedes de ekstraordinært store udtrækninger, som fandt sted i disse år naturligvis også på massens obligationsbeholdning. Størstedelen af de således forrentede kontante midler anbragtes i obligationer, og de daværende høje obligationskurser betød, at man kun opnåede en lav effektiv rente.

Disse forhold har gjort det nødvendigt for overformynderiet at blive stående ved en indlånsrente på 4 pct., uanset at renten i banker og sparekasser har bevæget sig op i et højere niveau. Denne tilstand er naturligvis utilfredsstillende, og den har givet anledning til overvejelser både i justitsministeriet og i overformynderiet. Ved forskellige besparelser i overformynderiets administration er det lykkedes så nogenlunde at tilvejebringe balance på driftsregnskabet, men ikke at muliggøre en forhøjelse af indlånsrenten.